

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobkyně: **M. M.**
bytem X
zastoupena JUDr. Michaellem Mannem, advokátem
sídlem Bartošovice v Orlických horách 34

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 446/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2021, č. j. JMK 26000/2021, sp. zn. S-JMK 138090/2020/OD/Kš,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Magistrát města Brna (dále jen „magistrát“) rozhodnutím ze dne 26. 8. 2020, č. j. ODSČ-37811/19-29, uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobkyně dopustila tím, že nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu, neboť neznámý řidič jí provozovaného vozidla Fiat, r. z. X, dne 7. 5. 2019 v 08:26 hodin neoprávněně stál na pozemní komunikaci ulice Čápkova 8 v Brně, kde porušil povinnost stanovenou dopravní značkou IZ 8a „Zóna s dopravním omezením – oblast placeného stání“ s omezením B 29 „Zákaz stání mimo vyznačené stání“. Za spáchání přestupku uložil magistrát žalobkyni pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Odvolání žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

II. Žaloba

2. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu. Uvádí, že jako obviněná z přestupku může nové skutečnosti uvádět kdykoliv v průběhu správního řízení, a přesně tak také postupovala. S vědomím, že není zbytí, rozhodla se v rozporu s principem zákazu sebeobviňování v průběhu řízení vypovídat, resp. udat sama sebe jako řidiče. Ke sdělení totožnosti řidiče žalobkyni zákon nestanoví žádnou lhůtu. I kdyby zákon podezřelému provozovateli takovou lhůtu stanovil, bylo by to v rozporu se zásadou zákazu nucení k sebeobviňování či sebeusvědčování. Ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu upravuje pouze právo provozovatele sdělit písemně údaje o totožnosti řidiče, nikoliv jeho povinnost tyto údaje v patnáctidenní lhůtě sdělit.
3. Závěr žalovaného, že sdělení o řidiči vozidla již není po zahájení řízení o přestupku provozovatele s ohledem na § 125g zákona o silničním provozu relevantní, považuje žalobkyně za nesprávný. Toto ustanovení je adresované správním orgánům, nikoliv provozovatelům, a nelze z něj dovozovat, do kdy může provozovatel sdělovat totožnost řidiče. Žalobkyně nepopírá, že pokud provozovatel neoznámí řidiče, správnímu orgánu tak značně zkomplikuje možnost řidiče vypátrat. Nikdo soudný však nemůže od obviněných provozovatelů očekávat součinnost směřující k jejich vlastnímu odsouzení a potrestání. Nikdo a nic nenutí správní orgány, aby věc odkládaly dřív, než se od provozovatele dozví totožnost řidiče.
4. Nad rámec této námitky je žalobkyně skálopevně přesvědčena, že se žádného přestupku nedopustila ani jako řidič, protože jen na chvíli zastavila před svým domem, aby vyložila nákup a vysadila své tři malé děti v situaci, kdy navzdory tzv. modrým zónám nelze na Čápkově ulici kde zaparkovat. Žalobkyně proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Na jeho odůvodnění v podrobnostech odkazuje a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
7. Žaloba **není důvodná**.
8. Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu za splnění dalších podmínek *obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, a to ve lhůtě 15 dnů. Podle odst. 6 téhož ustanovení neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.*
9. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu obecní úřad přestupek provozovatele vozidla projedná, *pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje,*
a
 - a) *nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo*
 - b) *řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
10. Podle § 125g zákona o silničním provozu *je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. Řízení o přestupku lze zahájit, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za přestupek podle § 125f odst. 6.*
11. Právní úprava poskytuje správním orgánům určitý „algoritmus“ pro jejich postup. Základní zásadou je subsidiarita odpovědnosti za přestupek provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek řidiče (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45). Dříve než správní orgány vyvodí odpovědnost provozovatele vozidla, musí vyvinout reálnou snahu směrem ke zjištění totožnosti jeho řidiče.
12. V případě, že bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku není totožnost řidiče známa a není ani zřejmá z podkladu pro zahájení řízení, děje se tak prostřednictvím výzvy podle § 125h zákona o silničním provozu, v níž správní orgán provozovatele vozidla vyzve k uhrazení určené částky ve lhůtě 15 dnů a poučí jej o možnosti sdělit správnímu orgánu údaje o totožnosti řidiče vozidla ve stejné lhůtě. Pokud provozovatel vozidla určenou částku ve stanovené lhůtě uhradí, je tím celá věc skončena.
13. I po uplynutí této lhůty má provozovatel vozidla možnost sdělit správnímu orgánu údaje o totožnosti řidiče. Nejzazším okamžikem, do kdy může mít takové sdělení za následek zahájení řízení o přestupku řidiče vozidla, je okamžik zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu. Pokud jsou splněny podmínky pro odložení věci a zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, je tím postaveno najisto, že reálné možnosti zjištění totožnosti řidiče se vyčerpaly a nastupuje subsidiární objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, které se již provozovatel dle

platné právní úpravy zprostit nemůže (leda by prokázal liberační důvody dle § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu). Poté již nelze ani zahájit řízení o přestupku řidiče, neboť právní úprava dbá principu, aby v souvislosti s jedním jednáním řidiče nedošlo ke svého druhu „dvojímu“ potrestání (třebaže řidič i provozovatel by byli potrestáni za jiný skutek).

14. Jak vyplývá ze správního spisu, magistrát se v nynější věci shora uvedeného algoritmu držel. Jelikož v době zjištění přestupkového jednání nebyl znám řidič vozidla (a neexistovaly v tomto směru ani žádné indicie), adresoval žalobkyni coby provozovatele vozidla výzvu dle § 125h zákona o silničním provozu, ta byla doručena dne 5. 8. 2019. Jelikož žalobkyně po několik měsíců nijak nereagovala, věc byla odložena a příkazem ze dne 6. 1. 2020 (doručen dne 9. 1. 2020) bylo s žalobkyní zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla. Teprve v odporu ze dne 14. 1. 2020 žalobkyně uvedla, že v danou dobu na daném místě s vozidlem zastavila za účelem vyložení/naložení nákladu, případně dětí.
15. Žalobní námitky hodnotí krajský soud v nynější věci jako značně mimoběžné s tím, jak řízení probíhalo. Žalobkyně samozřejmě může jako obviněná z přestupku nové skutečnosti uvádět kdykoliv v průběhu správního řízení. Pokud však uvede jako novou skutečnost osobu řidiče po zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, není tím odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek nijak dotčena. To jednoznačně vyplývá z citované právní úpravy.
16. Podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu může provozovatel písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3 tohoto ustanovení, tj. ve lhůtě 15 dnů. Jedná se o právo provozovatele (nikoliv jeho povinnost) a lhůta 15 dnů je v tomto případě pouze pořádková – provozovatel může údaje o totožnosti řidiče sdělit také kdykoliv později. Stále ovšem platí, že pokud je uvede po zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, není tím odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek nijak dotčena. Krajský soud v dané právní úpravě nevidí ani náznak nucení k sebeobviňování.
17. S žalobkyní lze souhlasit v tom, že nikdo soudný nemůže od obviněných provozovatelů očekávat součinnost směřující k jejich vlastnímu potrestání. To však ani nikdo neočekává. Jak již bylo řečeno, právní úprava je založena na tom, že po zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla (pakliže jsou splněny podmínky pro zahájení tohoto řízení) se již provozovatel nemůže zprostit odpovědnosti za přestupek tím, že označí řidiče vozidla. Ostatně, jiný výklad není možný nejen pro jednoznačnost daných zákonných ustanovení, ale také proto, že by celou koncepci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla zcela paralyzoval, jak žalobkyně trefně poznamenává.
18. K poslední námitce je možné uvést, že pojem zastavení vykládá judikatura Nejvyššího správního soudu restriktivně. Stání nelze definovat jako uplynutí určité minimální doby. Pokud je na fotografiích ve správním spise zachyceno vozidlo stojící osamoceně bez přítomnosti osob či nákladu, aktivovaných výstražných světel nebo poznámky na palubní desce, je stání zpravidla dostatečně prokázáno. Postačující je v tomto směru i časové určení konkrétním časovým okamžikem (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 134/2018 – 29, nebo ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 82/2020 – 54).
19. Z podkladů správního spisu (i z odůvodnění rozhodnutí magistrátu) vyplývá, že vozidlo žalobkyně v daném místě stálo minimálně od 8:09 hod. do 8:26 hod., přičemž řidič se v

jeho okolí nenacházel. Po dobu těchto několika minut nenastaly ani žádné jiné okolnosti, které by daly najevo, že se jedná o časově omezené zastavení. Jelikož k tomu žalobkyně ani v žalobě nic bližšího nenamítá, posoudil krajský soud i tuto námitku jako nedůvodnou.

V. Závěr a náklady řízení

20. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. dubna 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce